

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobkyně: J. P., bytem Ch., proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení*, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 12.10.2016 proti rozhodnutí žalované ze dne 27.7.2016 č.j. X o *invalidní důchod*,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., *soudní řád správní* (dále jen **s.ř.s.**), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín *žaloba*, účastníci jsou označováni *žalobce/žalobkyně* a *žalovaný*.

*Včasnou žalobou ze dne 12.10.2016 požádala žalobkyně (prostřednictvím svého zástupce na základě plné moci Mgr. Lukáše Kučery, advokáta se sídlem v Českých Budějovicích) o přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 27.7.2016 č.j. X, protože s ním nesouhlasí, jelikož se neztotožňuje se závěry posudkových lékařů, když její zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý; vyjádřila se ke svým zdravotním obtížím, přitom odkázala na řadu lékařských vyšetření a požadovala k důkazu posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**). Závěrem navrhla, aby soud napadené jakož i jemu předcházející rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, požadovala i náhradu nákladů řízení bez specifikace. (K žalobě připojila kopii napadeného rozhodnutí.)*

*Napadeným rozhodnutím ze dne 27.7.2016 č.j. X žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 7.4.2016, jímž byla zamítnuta její žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Karlovy Vary ze dne 31.3.2016 není invalidní, jelikož její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pouze o 20%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 27.7.2016 bylo uvedeno, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným dne 21.7.2016 lékařem ČSSZ bylo zjištěno, že žalobkyně není invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20% (rozmezí 10-20%); procentní míra dle § 3 vyhlášky nebyla změněna, proto nebylo námitkám vyhověno.*

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Karlovy Vary vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 31.3.2016 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 21.7.2016 soud zjistil, že žalobkyně nebyla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b) přílohy vyhlášky, poklesla její pracovní schopnost o 20% a tato míra poklesu nebyla ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky změněna.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 8.11.2016 navrhla důkaz posudkem PK MPSV ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. a setrvala na svém rozhodnutí. Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 27.7.2016 bylo žalobkyni doručeno dne 12.8.2016.

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. K žádosti soudu PK MPSV pracoviště v Plzni vypracovala posudek po jednání konaném dne 31.1.2017 za účasti žalobkyně i odborných lékařů z oboru neurologie a ortopedie, v jehož závěru uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně nebyla invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, když nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, neboť komise hodnotila zdravotní postižení žalobkyně také dle kapitoly XIII., odd. E, položky 1b) přílohy vyhlášky, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20%. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo úrazech páteře se sekundárními degenerativními změnami s lehkým funkčním postižením bederního úseku páteře, se skoliózou Th/L přechodu s lehkým blokem, s lehkým blokem bederní páteře při inklinaci vlevo, s mírně zvýšeným tonusem svalstva paravertebrálního v oblasti Th/L přechodu, jsou přítomny občasné projevy kořenového dráždění, některé denní aktivity jsou vykonávány s obtížemi. Oproti posouzení lékařem OSSZ

a ČSSZ zohlednila komise schopnost snížené tolerance zátěže levé DK, kde je prokázána posttraumatická coxarthrosa II. stupně dosud s lehkým funkčním omezením, s hypotrofií stehenního svalstva, zkrat levé DK je vyrovnáván podpatěnkou vlevo, proto ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky zvýšila horní hranici procentní míry poklesu pracovní schopnosti o 10% na celkových 30%. Žalobkyně je sledována v hematologické ambulanci pro anemický syndrom hypochromní mikrocytární dobře reagující na léčbu železem, uvedený syndrom na míru poklesu pracovní schopnosti nemá významný dopad. Dle komise žalobkyně není schopna práce spojené s fyzickou námahou, s manipulací s těžkými břemeny, v setrvalých polohách, s přetěžováním dolních končetin, ve zvýšeném riziku prochlazení, je schopna lehké práce s dodržением uvedených omezení i pracovního zařazení s využitím dosažené kvalifikace technickoadministrativní práce, event. rekvalifikace k jinému vhodnému zaměstnání. *(Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)*

Podáním ze dne 9.3.2017 zástupce žalobkyně oznámil ukončení právního zastoupení.

Žalobkyně před dožádaným Okresním soudem v Karlových Varech dne 14.3.2016 setrvala na podané žalobě a uvedla, že byla osobou se změněnou pracovní schopností, ale po změně kvalifikace termínu již nežádala o to být osobou zdravotně znevýhodněnou. Pracuje jako prodavačka v novinovém stánku s dvanáctihodinovou pracovní dobou. Technicko-administrativní práce může vykonávat, ale nemá maturitu a rekvalifikaci jí na úřadu práce zamítli. Vyjádřila ke svému zdravotnímu stavu a schopnosti vykonávat práci, závěrem souhlasila s jednáním soudu v její nepřítomnosti s tím, že se jej nezúčastní.

Dne 31.3.2017 zaslala žalobkyně soudu kopie faktur za právní zastoupení s tím, že advokáta musela přijmout, aby nepropásla odvolací lhůtu, bezplatné zastoupení trvá vyřídit mnohem déle, pro jeho zaplacení se musela zadlužit. (K tomu soud podotýká, že pokud by se obrátila na příslušnou OSSZ, nepochybně by získala informace, jak postupovat.)

K žádosti soudu *PK MPSV-pracoviště v Plzni vypracovala v prodloužené lhůtě po jednání konaném dne 17.5.2017 doplňující posudek*, v němž uvedla, že trvá na svém posudku ze dne 31.1.2017, když žalobkyně neuvedla žádné nové skutečnosti, které by komisi nebyly známy a zohledněny již při jednání dne 31.1.2017. Komise na svém jednání zhodnotila k datu napadeného rozhodnutí výsledky doložených lékařských zpráv i vlastní zjištění při jednání a stanovila míru poklesu pracovní schopnosti dle prokázaného funkčního postižení. I když stanovená míra poklesu pracovní schopnosti neodpovídá invaliditě ani I. st., je žalobkyně při své pracovní činnosti limitována omezením pro vertebropaty, přetěžováním dolních končetin a rizikem prochlazení. Požádat o statut osoby zdravotně znevýhodněné na úřadu práce je v kompetenci žalobkyně; komisi nejsou známy důvody zamítnutí žádosti o rekvalifikaci úřadem práce v roce 2015. Žalobkyně má dle názoru PK MPSV zachovány předpoklady pro zvýšení již dosažené kvalifikace i schopnost rekvalifikace na jiný druh výdělečné činnosti, 12ti hodinová pracovní doba není vhodná z důvodu zjištěného zdravotního postižení a délkou pracovní zátěže pohybového aparátu. *(Stejnopis doplnění posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)*

Ústního jednání u zdejšího soudu dne 8.6.2017 se žalobkyně nezúčastnila a zástupce žalované závěrem navrhl zamítnutí žaloby s ohledem na závěr posudku posudkové komise i jeho doplnění, neboť paní žalobkyni se nepodařilo prokázat, že by byla invalidní a dále sdělil, že v případě uznání invalidity musí být pro výplatu invalidního důchodu splněny dvě zákonné podmínky, tj. pokles pracovní schopnosti a dále potřebná doba pojištění; může nastat situace, že žalobkyně sice bude uznána invalidní, ale pokud nezíská potřebnou dobu pojištění v rozhodném období stanoveném zákonem, nebude mít nárok na výplatu tohoto důchodu.

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

Pro úplnost krajský soud dodává, že dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení byly shledány, jak uvedeno shora. Od 1.1.2010 se za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce /§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 359/2009 Sb./.

Podle § 38 písm. a) zákona má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

Dle § 40 odst. 1 písm. f), odst. 2 zákona potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků. Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní

důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Subjektivní pocit žalobkyně o tom, že by jí měla být přiznána invalidita pro jí popsané zdravotní potíže, nemůže být důvodem pro přiznání požadované invalidity, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Invaliditu v příslušném stupni lze přiznat pojištěnci pouze tehdy, jestliže vyplývá z výsledku lékařských vyšetření a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o své invaliditě přesvědčen či argumentuje důvody shora uvedenými. Navíc nelze ani přehlédnout, že důkazní břemeno spočívá na žalobkyni, tudíž prokázání tvrzení ohledně invalidity prokazuje zejména lékařskými zprávami ošetřujících lékařů, které jsou posudkově zhodnoceny posudkovými lékaři OSSZ či ČSSZ nebo PK MPSV, jelikož pouze ti jsou ze zákona oprávněni k posuzování invalidity pojištěnců.

Soud připomíná, že podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *stav ke dni 27.7.2016*; ve věcech důchodového pojištění *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Pokud u žalobkyně dojde (*nebo již došlo*) ke zhoršení jejího zdravotního stavu, má kdykoliv znovu možnost podat žádost o přiznání invalidity (*prvního až třetího stupně*) v novém správním řízení (*nejlépe po poradě se svými ošetřujícími lékaři*). Přiznání invalidity však není vázáno na situaci na trhu práce, na nemožnosti zajistit si vhodné zaměstnání apod. Posudkoví lékaři jsou oprávněni posoudit zdravotní stav ve vztahu k invaliditě toliko na základě doložené dostatečné zdravotní dokumentace pojištěnce žádajícího o invalidní důchod. Rozhodující je aktuální zdravotní stav pojištěnce zjištěný odbornými lékaři a z něho vyplývající funkční postižení. Je-li pojištěnec uznán invalidním, pro výplatu invalidního důchodu musí splňovat i další podmínku a to potřebnou dobu pojištění, jak uvedeno shora v citovaných ustanoveních zákona.

Po zhodnocení provedených důkazů dospěl v této věci soud k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 27.7.2016 není důvodná*. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně vycházel soud především z posudku PK MPSV ze dne 31.1.2017 i jeho doplnění ze dne 17.5.2017 vypracovaného na základě řádně zjištěného zdravotního stavu žalobkyně, neboť komise pro jeho posouzení měla odborné lékařské nálezy z doby před vydáním napadeného rozhodnutí, tj. od začátku roku 2014 do 10.3.2016, při jednání komise byla žalobkyně vyšetřena přítomným neurologem a ortopedem. Soud považuje za přesvědčivé i posudkové závěry, k nimž komise na základě zjištěných skutečností dospěla, neboť v posudku je řádně stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, je popsána míra funkčního postižení vyplývající z jejího onemocnění, řádně je odůvodněn posudkový závěr, je stanoveno i omezení, které však žalobkyni nevylučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Lékař OSSZ, který vypracoval podkladový posudek pro vydání rozhodnutí ČSSZ ze dne 7.4.2016, i lékař ČSSZ hodnotící zdravotní stav žalobkyně v řízení o námitkách, rovněž i PK MPSV, hodnotili

zdravotní stav i stanovili míru poklesu pracovní schopnosti zcela shodně, jak uvedeno shora, pouze PK MPSV zohlednila schopnost snížené tolerance zátěže levé dolní končetiny a ve smyslu § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšila míru poklesu o 10% na celkových 30%. Přiznaná 30% míra poklesu pracovní schopnosti však nedosahuje minimálně potřebných 35% této ztráty pro invaliditu prvního stupně, tudíž žalobkyně nebyla uznána invalidní k datu vydání napadeného rozhodnutí. Posudek PK MPSV soud považuje za úplný a celistvý, jelikož byl vypracován za účasti odborných lékařů z oboru neurologie a ortopedie po zhodnocení veškeré předložené zdravotnické dokumentace žalobkyně a při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze zjištěných diagnóz.

Ze shora uvedených důvodů proto soud žalobě žalobkyně nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (výrok I. rozsudku). Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 27.7.2016 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu, neboť žalobkyně neprokázala, že splňuje podmínky pro přiznání invalidity minimálně prvního stupně a žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi jejími námitkami proti rozhodnutí ze dne 7.4.2016.

Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (výrok II. rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 8. června 2017

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně